

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117205832
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3117205832.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého W. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpeného kolíznym a procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky V. C., štátnej občianky B. republiky, trvale bytom F., K. XXX, zastúpenej JUDr. Beatou Swanovou, advokátkou, so sídlom Bratislava, Jašíkova 2 a otca W. C., štátneho občana B. republiky, bytom B. XX, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zmeny zverenia maloletého dieťaťa, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 34P/60/2017-168 zo dňa 13. novembra 2017 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Na odôvodnenie tohto rozhodnutia súd uviedol, že v poradí už druhým návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 23.10.2017 sa matka maloletého domáhala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by dočasne zveril maloletého W. do jej starostlivosti a otcovi uložil povinnosť odovzdať syna do jej starostlivosti bezodkladne po nariadení neodkladného opatrenia. Matka uviedla, že maloletý je zverený na základe rozsudku súdu do starostlivosti otca. Od vydania rozhodnutia sa podstatne zmenili okolnosti na strane maloletého, ktoré odôvodňujú zmenu pôvodného rozhodnutia, matka maloletého podala návrh na zmenu rozsudku a na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý W. zverený do jej výchovy. Výchovné prostredie otca nie je dobré, máva výbuchy zlosti a prudké zmeny nálad. Syn v rozhovoroch tlmočí aj kritiku na starostlivosť zo strany otca. U maloletého je podozrenie na chorobu z autistického spektra, preto je nutné prihliadať v prvom rade na objektívne skutočnosti a nie na názor maloletého, ktorý nevie dostatočne posúdiť následky pobytu s otcom a jeho negatívne efekty na zdravie a celkový vývoj (školský prospech, rozvoj závislosti na el. komunikácii - počítač, telefón a pod.). Otec maloletého porušuje rozhodnutie súdu, nakoľko jej neumožňuje styk s maloletým v čase, kedy je to určené súdom. Starostlivosť o maloletého zo strany otca je zanedbávaná. Maloletý sa dňa 6.8.2017 opil, pričom bola nutná jeho hospitalizácia. Maloletému je na základe viacerých lekárskeho správ doporučené, aby dodržiaval zásady sebadisciplíny, aby dodržiaval denný režim, realizoval doporučené cvičenia (napr. nácvik riadneho dýchania), ktoré ale otec u maloletého nekontroluje, doporučená cvičenia psychológa nerešpektuje. Maloletý sa sťažuje na zlý zdravotný stav, kupuje si lieky bez dozoru a súhlasu jeho ošetrojúceho lekára, otec maloletého odmieta odovzdať ošetrojúceho lekárovi MUDr. Chudému zdravotnú dokumentáciu, ktorú protiprávne zadržíava doma. Matka ďalej uviedla, že ona podala na políciu oznámenie o podozrení na spáchanie sexuálneho násillia na maloletom, nakoľko vykazoval zdravotné problémy, ktoré nasvedčujú tomuto podozreniu. Otec poraneniam nepripisuje dôležitosť, pritom ale vzhľadom na špecifické poruchy správania maloletého môže ísť aj o jeho zneužívanie, keďže je konštatované zvýšené riziko zneužitia maloletého zo strany širšieho sociálneho prostredia ("sociálna naivita"). Matka zdôraznila, že keďže podľa jej názoru je ohrozený riadny vývoj maloletého a jeho zdravie a súd napriek podanému riadne odôvodnenému návrhu na zmenu zverenia nekoná, Úrad práce,

sociálnych vecí a rodiny ako orgán sociálnoprávnej ochrany maloletého nekoná, ona podáva návrh na vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia. V doplnení návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zo dňa 6.11.2017 matka uviedla, že ÚPSVaR sa nijakým spôsobom nevysporiadal so stanoviskom odborných lekárov o nevhodnosti vypočúvania maloletého W. v otázke zverenia do starostlivosti a v rozpore s doporučením odborne spôsobilých osôb W. opätovne vypočul, na druhej strane ale vôbec nekontaktoval psychologičku PhDr. Krasulovú pre zistenie validity Petrovej výpovede a tiež vzhľadom na to, že odborné správy neboli požadované zo strany súdu, doložila matka do spisu záverečnú správu, ktorou PhDr. Krasulová liečbu maloletého W. ukončila a v ktorej je uvedené, že dôvodom je nerešpektovanie pokynov a napredovanie liečby, navyše bola psychologička slovne napadnutá zo strany otca maloletého. Matka ďalej uviedla, že nakoľko je pojednávanie vo veci samej vytyčené na 10.1.2017, čo je 16 dní pred nadobudnutím plnoletosti W., je zrejmé, že súd vo veci samej nebude schopný právoplatne rozhodnúť a je preto posledná šanca, ako poskytnúť ochranu zákonom určených práv maloletého. Má za to, že je preukázané, že starostlivosť otca je nedostatočná a je v priamom rozpore s oprávneným záujmom maloletého, ktorý navyše nie je schopný posúdiť dostatočne sociálnu situáciu, ktorá sa ho týka.

2. Súd z predložených a zadovážených listín ako aj z výsledkov šetrenia kolízneho opatrovníka zistil, že maloletý W. pochádza z manželského vzťahu jeho rodičov, ktorí nežijú spolu. V minulosti bol maloletý na základe rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 24.1.2001 č.k. 15NcP/374/00-29 o schválení rodičovskej dohody zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 21.9.2004 č.k. P 403/01-122 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26.1.2005 č.k. 5CoP/83/04-128 bol upravený styk otca s maloletým. Predbežným opatrením tunajšieho súdu č.k. 26P/142/2012-25 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 3.4.2013 č.k. 26P/142/2009 bolo matke uložené odovzdať maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov so striedaním v týždenných intervaloch. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 11.6.2014, č.k.26P/429/2012-101, po výsluchu maloletého, ktorý sa vyjadril, že by chcel byť zverený do starostlivosti otca, bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca, matka sa zaviazala prispievať na jeho výživu sumou 50,-eur mesačne a rodičia sa dohodli na úprave styku matky s maloletým. Matka sa voči rozsudku odvolala a Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 24.9.2014 č.k.5CoP/53/2014-121 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 24.6.2016 č.k. 26P/98/2015-55, opäť po výsluchu maloletého, bola zmenená úprava styku matky s maloletým, pretože maloletému nevyhovoval styk v týždni počas pracovných dní, a bol upravený styk matky s maloletým každý párnny víkend v čase od piatka od 19.00 hod. do pondelka do 07.00 hod. a počas prázdnin a sviatkov. Matka maloletého sa opäť odvolala a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 7.12.2016, č.k 5CoP/64/2016-80, bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 5.1.2017. Maloletý W. býva s otcom, s matkou sa stretáva. Maloletý je vo veku veľmi blízkom plnoletosti, má 17 a 3/4 roka, teda za 2 a 1/2 mesiaca nadobudne plnoletosť. Hoci matka vo svojom návrhu tvrdila, že otec maloletého porušuje rozhodnutie súdu, nakoľko neumožňuje matke styk s maloletým v čase, kedy je to určené súdom, a preto ona opakovane podávala na políciu oznámenia, toto jej tvrdenie nebolo potvrdené, dokonca ho mal súd za vyvrátené, pretože sám maloletý pred kolíznym opatrovníkom potvrdil, že s mamou sa stretáva každý druhý víkend a len výnimočne sa stalo, že sa stretnutie nerealizovalo kvôli nejakej oslave a pod., ale aj to sa stalo pred rokom. Z lekárskej správy FN Trenčín zo dňa 6.8.2017 vyplynulo, že maloletý uvedeného dňa prišiel z brigády o 22.30 hod., zjedol jednu bagetu, išiel za kamarátmi, matka mu opakovane volala, niekto iný zdvihol telefón, matka aj polícia ho išla hľadať, našli ho v bezvedomí, bola privolaná RLS a do nemocnice bol maloletý privezený v ebriete s poruchou vedomia. Zo správy ÚPSVa R z prešetrenia pomerov vyplynulo, že maloletý W. išiel cez letné prázdniny na festival dychovej hudby. Brigádoval a odtiaľ išiel rovno do Drietomy. Mama mu dala nejaké peniaze, využil ich na kúpenie fľašky borovičky. Myslel si, že je "majster sveta, že sa mu nič nestane". Kamaráti sa naňho vykašľali a aj dospelí naokolo. Matka kontaktovala otca, že maloletý neprišiel domov, tak ho hľadali spolu s políciou. Otec uviedol, že dúfa, že sa maloletý odvtedy poučil. Už sa to neopakovalo. Dňa 6.10.2017 podala matka maloletého na OO PZ trestné oznámenie na neznámeho páchatela pre podozrenie zo sexuálneho zneužívania alebo sexuálneho násillia, čo odôvodnila tým, že maloletý jej pred mesiacom povedal, že mal krv čirej farby v stolici a začal ho štípať konečník a z uvedeného dôvodu išiel maloletý aj k lekárovi, ktorý ho poslal na chirurgiu a lekárka povedala, že má dosť roztrhnutý konečník a poslala ho objednať na gastrovyšetrenie. Gastroenterologička maloletého vyšetřila a dala mu bezlaktózovú diétu. Keďže matka sa domnieva, že konečník sa neroztrhne z ničoho nič, tak mala obavu, či v tomto prípade nejde o zneužívania. Zo zápisnice OO PZ o výsluchu maloletého Petra zo

dňa 23.10.2017 vyplynulo, že maloletý bol vypočúvaný k uvedenému trestnému oznámeniu, poprel, že by ho niekto násilím alebo hrozbou násilia donútil k análnemu, orálnemu styku alebo iným sexuálnym praktikám. Maloletý uviedol, že podľa vyjadrenia doktorky k poraneniu a krvi v stolici došlo od prílišného tlaku pri potrebe alebo príliš tvrdej stolice. Dostal lieky a zatiaľ je to v poriadku. Okrem iného maloletý na otázku uviedol, že si myslí, že matka podáva oznámenia, lebo sa snaží robiť zle otcovi, aby si jeho získala na svoju stranu, keďže je teraz zverený do opateru otca. Tiež si myslí, že sa jej to nemôže podariť, že to nemá zmysel. Z oznámenia lekárky vyplynulo, že u maloletého išlo len o povrchovú zadnú trhlunku, lokálny nález v deň vyšetrenia nejavil známky násilia. Lekárka tiež uviedla, že vyjadrenie matky, že jej mala povedať, že syn má dosť roztrhnutý konečník, nie je pravdivé, dala jej rovnakú informáciu ako je uvedené v lekárskom náleze. Uznesením OR PZ, Odbor kriminálnej polície Trenčín zo dňa 31.10.2017, ČVS: ORP-956/1-VYS-TN-2017, vyšetrovateľ PZ odmietol trestné oznámenie podané matkou maloletého z podozrenia zo spáchania zločinu sexuálneho násilia podľa § 200 ods.1 TZ, nakoľko nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo postup podľa § 197 ods.2 TP. Z odôvodnenia uznesenia vyplynulo, že skutok, ktorý je predmetom trestného oznámenia, sa nestal, čo potvrdil maloletý, aj správa od MUDr. Benediktovej. Z psychologickéj správy zo dňa 31.10.2017 vyplynulo, že intelekt maloletého W. je v pásme nadpriemeru, osobnosť vo vývine - so znakmi disharmónie - symptomatické hodnoty v škále vzťahovosti a extremity osobnosti, v úrovni ašpirácie - potreba ovplyvňovať rozhodovacie procesy, vnútorná korekcia a regulovanosť interakcií - nízke skóre odpovedá vysokej nespoľahlivosti k úlohám, ľuďom a možným dôsledkom - vysoká rizikovosť v správaní. Koncentrácia pozornosti v pásme priemeru. Odolnosť voči záťaži- v úrovni nižšieho priemeru. Myslenie koherentné s obsahom nutkavých myšlienok. Pamäťové funkcie sú plne zachované. Logické myslenie bolo v pásme nadpriemeru. Podľa správy bola maloletému diagnostikovaná pervazívna vývinová porucha (porucha autistického spektra) - Aspergerov syndróm. Maloletý W. pred kolíznym opatrovníkom uviedol, že vie o tom, že jeho matka zase podala návrh na zmenu zverenia, ale jeho názor sa nezmenil. Poukázal na to, že matka podala aj trestné oznámenie a tým prekonala všetko, čo doteraz urobila, ale nemá zmysel sa na ňu hnevať. Uviedol, že matka na neho nie je agresívna, ale robí veci za jeho chrbtom, čo je ešte horšie a je to podľa neho podlé. Nevedel by byť u mamy dlhšie obdobie a nie je ani ochotný sa s ňou stykať viac ako je nevyhnutné, po tomto čo robí.

3. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 2 ods. 1 a 2, § 38 ods. 1 a 2 CMP (zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok), § 324 ods.1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1 a 2, § 360 ods. 1 a 2, § 367 CSP /zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok/ a podľa § 26, § 43 ods. 1 Zákona o rodine / zákon č. 36/2005 Z.z./.

4. Súd uviedol, že účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov. V danej veci mal súd za to, že aj tento v poradí už druhý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci okamžitej zmeny zverenia maloletého do starostlivosti matky nie je dôvodný. V danej veci tiež nielenže nebola splnená podmienka naliehavej potreby okamžitého zásahu súdu formou nariadenia matkou navrhovaného neodkladného opatrenia na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti, ale dôvodnosť návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zmeny zverenia a zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky nebola ani osvedčená. Väčšina dôvodov uvádzaných matkou v jej návrhu je v podstate totožná ako ona opakovane uvádzala aj v predchádzajúcich súdnych konaniach a aj v jej prvom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 16.3.2017, vedeného pod touto spisovou značkou 34P/60/2017, s ktorými sa prvostupňový aj odvolací súd v predchádzajúcich konaniach a v rozhodovaní o jej prvom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vysporiadali a kolízny opatrovník opakovane prešetroval jej podnety spochybňujúce starostlivosť otca o maloletého a nezistil žiadne vážne nedostatky v starostlivosti otca o maloletého. Súd má tiež za vyvrátené účelové tvrdenie matky v jej návrhu, že otec neumožňuje matke styk s maloletým v čase určenom súdom, prečo ona opakovane podáva oznámenia na OO PZ, pretože maloletý sa sám vyjadril, že s mamou sa stretáva každý druhý víkend a len občas sa výnimočne stretnutie nerealizovalo kvôli nejakej oslave, ale aj to skoro pred rokom. Okrem toho, ako už súd konštatoval aj vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí, pri takmer 18-ročnom dieťati možno ťažko hovoriť, že styk

s maloletým sa nerealizuje časovo presne podľa rozsudku kvôli úmyselnému porušovaniu rozhodnutia otcom. Preto poukazovanie na porušovanie povinnosti otca pri odovzdávaní takmer 18-ročného syna na úpravu styku, v úmysle dosiahnuť zmenu zverenia, sa javí skôr ako účelové. Pokiaľ matka poukazovala na to, že dňa 6.8.2017 sa maloletý opil a bola nutná jeho hospitalizácia, čím ona poukazovala na zanedbávanie starostlivosti zo strany otca, k tomu súd uvádza, že z predložených listín vyplýva, že uvedený incident sa stal len jeden - krát a aj to v čase prázdninového pobytu maloletého u matky, kedy maloletý po brigáde išiel rovno do Drietomy (bydlisko matky), mama mu dala nejaké peniaze, ktoré využil za kúpenie fľaše borovičky, kamaráti sa na neho vykašľali, potom matka kontaktovala otca, že maloletý neprišiel domov, tak ho hľadali spolu s políciou. Taktiež otec poukázal na to, že maloletý išiel vtedy na zábavu od matky, od ktorej mal aj peniaze, za ktoré si kúpil alkohol. Uvedené zistenie súdu preto vyvracia tvrdenie matky o zanedbávaní starostlivosti zo strany otca. Tiež tvrdenie matky, že otec odmieta odovzdať lekárovi zdravotnú dokumentáciu a zadržáva ju doma, nie sú dôvodom pre okamžité zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky. A pokiaľ ide o zdravotný stav maloletého, z predložených listín vyplýva, že táto nie je zanedbávaná a zdravotné problémy maloletého sú lekárske riešené, o čom svedčí návšteva maloletého viacerých odborných ambulancií, a to aj v súvislosti s gastroenterologickým zdravotným problémom maloletého, na ktorý poukazovala matka, a z ktorého ona dokonca vyrobila nedôvodné trestné oznámenie. Matka, vedomá si toho, že jej takmer dospelý syn chce bývať s otcom, sa opäť snaží spochybníť vlastný názor zakrátko už plnoletého dieťaťa a poukazuje na chorobu z autistického spektra. Dokonca spochybnila postup kolízneho opatrovníka, ktorý si na žiadosť súdu "dovolil" vypočuť takmer 18-ročné dieťa s nadpriemerným intelektom k otázke, s ktorým rodičom by chcel bývať. Napriek tomu, že matka opakovane poukazuje u maloletého na podozrenie na chorobu z autistického spektra a poukazuje na nevhodnosť vypočúvania maloletého (takmer 18-ročného jedinca), je to práve matka, ktorá svojimi absolútne ničím nepodloženými a ňou až nezdravo vykonštruovanými predpokladmi podáva ničím nepodložené podania týkajúce sa maloletého na rôzne orgány (polícia, súd, ÚPSVaR a pod.), čím ona spôsobuje neustále vypočúvanie a vylúchanie maloletého k pre neho určite nepríjemným otázkam zasahujúcim do jeho veľmi citlivej osobnostnej sféry, ako napríklad naposledy jej ničím nepodložené oznámenie pre podozrenie zo sexuálneho zneužívania alebo sexuálneho násillia maloletého len pre jeho bežný menší zdravotný problém výskytu krvi v stolici, už aj lekárske riešeného. Matka sledujúc svoj cieľ, si dovolila účelovo uviesť nepravdivé tvrdenie o dosť roztrhnutom konečníku maloletého, čo podľa jej tvrdenia mala povedať lekárka, čo potom v prípravnom trestnom konaní vyvrátila samotná ošetrojúca lekárka, ktorá uviedla, že vyjadrenie matky, ktoré jej vraj ona o tom mala povedať, nie je pravdivé. Trestné oznámenie matky bolo uznesením Okresného riaditeľstva PZ, odbor kriminálnej polície zo dňa 31.10.2017 nakoniec odmietnuté z dôvodu, že skutok sa nestal, ale maloletému toto jej nedôvodné trestné oznámenie určite spôsobilo dosť problémov a nepríjemných pre neho stresujúcich chvíľ vypočúvania k citlivým osobným otázkam pred viacerými ľuďmi, a preto v konečnom dôsledku bolo takéto konanie matky vymysleného trestného oznámenia týkajúce sa maloletého, pre neho psychicky poškodzujúce. Pri troche empatického cítenia voči maloletému a trochu logickému zvažovaniu následkov takého podania, by sa aspoň patrilo pred podaním samotného takého oznámenia o tom pohovárať s maloletým. Uvedené však matka nielenže neurobila, ale len na základe jej ničím nepodloženého úsudku a navyše nepravdivej informácie, tak maloletého vystavila nepríjemnej situácii a tým nepriamo k jeho zbytočnej psychickej záťaži. Odmietnutím jej trestného oznámenia tak bolo vyvrátené aj posledné tvrdenie matky v jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým matka odôvodňovala svoj návrh. Ako už súd konštatoval aj vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí zo dňa 10.4.2017 o zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, súd považoval za psychicky poškodzujúce maloletého aj konanie matky, ktorá dňa 10.3.2017 (kedy mal začať jej víkendový styk s maloletým) zavolała políciu na maloletého len preto, že ona vtedy nechcela akceptovať želanie syna návštevy kina s tým, že styk by začal až nasledujúcim dňom v sobotu. A takéto príklady z doterajších nevhodných konaní matky voči maloletému by mohlo byť viacero, pričom súd odkazuje aj na odôvodnenie svojho predchádzajúceho zamietavého rozhodnutia zo dňa 10.4.2017. Avšak za najzávažnejšie súd považuje to, že matka sledujúc svoj cieľ neprimeraného zasahovania do života už skoro dospelého človeka a jej nezdravej potreby jeho ovládania, všade v okolí podceňuje maloletého s odôvodňovaním, že maloletý nie je schopný vytvoriť si vlastný názor, resp. že jeho názor nie je relevantný, pričom takmer 18-ročný W. je študentom gymnázia s nadpriemerným intelektom. Uvedené platí aj bez ohľadu na to, či je u maloletého podozrenie pre chorobu z autistického spektra, pretože ani prípadná existencia uvedenej choroby u maloletého ešte neodôvodňuje okamžité zverenie neodkladným opatrením takmer 18-ročného dieťaťa proti jeho vôli do osobnej starostlivosti matky, ktorej priveľmi až nezdravo ochránárske konanie spôsobuje maloletému zbytočné stresové situácie, čo ho v konečnom dôsledku psychicky poškodzuje. Sám maloletý vníma, že konanie matky, keď ona robí

mnohé veci za jeho chrbtom, je ešte horšie a je to podlé. S prihliadnutím na všetky tieto okolnosti, vyjadrenie samotného takmer dospelého W., ktorý dlhodobo a opakovane uvádza, že chce zostať v starostlivosti otca, a kedy podľa všetkých doterajších zistení sa až nezdravé ochránarske konanie matky sledujúce jej potrebu ovládania syna a neumožňujúce budovať samostatnosť takmer 18-ročného dieťaťa, javí ako rodičovsky nezrelé, súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Súd nemal za osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov navrhovaným neodkladným opatrením, ani dôvodnosť samotného matkou uplatneného nároku na zmenu zverenia.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podala včas odvolanie matka maloletého dieťaťa. Podľa nej súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav veci, keď vychádzal len z výpovede maloletého pred orgánom ÚPSVaR a OO PZ. Opätovne sa tak súd nevyporiadal z tými dôkazmi, ktorými bolo preukázané, že maloletý má veľmi zlé študijné výsledky, že má problémy s dochádzkou, že sa pred tretími osobami vyjadril, že otec na neho kričí, že jeho liečba u PhDr. Krasulovej bola v dôsledku správania sa otca ukončená, čo spôsobuje zhoršenie psychických porúch maloletého. Súd sa nezaoberal tvrdeniami matky o zlej starostlivosti otca, o nevhodnej strave, nevhodnom spánkovom režime, rozvoji závislosti maloletého na mobile a podobne. Podľa matky posudzovanie výpovede maloletého W. nemôže byť brané ako dôkaz rovnocenný výpovedi iného chlapca v jeho veku a vzdelanostných predpokladoch, keď maloletý má skreslenie vnímania reality, sklon k manipulatívnej správaní a tendenciu ľahko sa dať ovplyvniť a zastrašiť. U maloletého bol diagnostikovaný Aspergerov syndróm. Nebol pritom na ÚPSVaR ani na OO PZ vypočutý zamestnancom, ktorý by mal špeciálnu kvalifikáciu pre prácu s takýmito osobami. V prípade takýchto detí je potrebné zväžiť súdnoznalecké dokazovanie. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie ani nevyplýva, či súd vo veci samej už začal vykonávať nejaké dôkazy, ktoré matka v návrhu na začatie konania navrhovala a ktoré by bolo možné použiť pre posúdenie dôvodnosti jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Nesprávny bol aj postup súdu prvej inštancie, ktorý ako jediné kritérium najlepšieho záujmu maloletého zoberal názor maloletého a nevyporiadal sa s ďalšími kritériami, ktoré sú stanovené v čl. 5 Zákona o rodine pre posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Matka preto trvá na podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že tomuto jej návrhu vyhovie.

6. Otec, ani kolízny a procesný opatrovník maloletého sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

7. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 23.10.2017 je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP z nasledovných dôvodov:

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1, 2 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

11. Podľa § 328 ods.1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Ako vyplýva z ustanovení § 325 CSP a § 361 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť len z dôvodu, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a v konaniach, ktoré sú upravené v CMP aj vtedy ak to vyžaduje verejný záujem.

13. V tomto konaní matka maloletého Petra žiadala nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by bol maloletý W. dočasne zverený do jej starostlivosti. Tento návrh odôvodnila matka tým, že výchovné prostredie otca nie je pre maloletého dobré, máva výbuchy zlosti a prudké zmeny nálad, otec maloletého porušuje rozhodnutie súdu, nakoľko jej neumožňuje styk s maloletým v čase, kedy je to určené súdom, starostlivosť o maloletého zo strany otca je zanedbávaná, keď maloletý sa dňa 6.8.2017 opil a bola nutná jeho hospitalizácia, maloletému je lekármi doporučené, aby dodržiaval zásady sebadisciplíny, aby dodržiaval denný režim, realizoval doporučené cvičenia, ktoré ale otec u maloletého nekontroluje a doporučená psychológia nerešpektuje. Maloletý sa sťažuje na zlý zdravotný stav, kupuje si lieky bez dozoru a súhlasu jeho ošetrojúceho lekára. Matka podala na políciu oznámenie o podozrení na spáchanie sexuálneho násillia na maloletom, nakoľko vykazoval zdravotné problémy, ktoré nasvedčujú tomuto podozreniu. Podľa matky je ohrozený riadny vývoj maloletého a jeho zdravie, starostlivosť otca je nedostatočná a je v priamom rozpore s oprávneným záujmom maloletého, ktorý navyše nie je schopný posúdiť dostatočne sociálnu situáciu, ktorá sa ho týka.

14. Odvolací súd po preskúmaní veci musí rovnako ako súd prvej inštancie konštatovať, že v danom prípade nebola nijako osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov neodkladným opatrením, ktoré žiadala matka nariadiť.

15. Súd prvej inštancie pre posúdenie dôvodnosti návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenie vykonal cestou kolízneho opatrovníka šetrenie pomerov, pohovor s rodičmi i maloletým W., oboznámil predložené a zadovážené listiny, pričom z týchto dôkazov aj vyvodil zodpovedajúce skutkové závery. Pri svojom rozhodnutí tak nevychádzal len z výpovede samotného maloletého W., ako to tvrdí jeho matka v odvolaní, ale aj z iných dôkazov, ktoré posúdil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti. Týmto spôsobom nebol preukázaný žiadny dôvod, ktorý by si vyžadoval neodkladnú úpravu pomerov účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia, ktoré požadovala matka maloletého. Najzávažnejší z matkou tvrdených dôvodov, podozrenie na zneužívanie maloletého, bol oboznámenými dôkazmi vyslovene vyvrátený. Odvolací súd sa rovnako ako súd prvej inštancie domnieva, že vo všetkých prípadoch rozhodovania vo veciach starostlivosti o maloleté deti je potrebné starostlivo rešpektovať právo maloletého dieťaťa na vypočutie a na to, aby jeho názory boli náležite zvážené. Maloletý W. vo výpovedi pred opatrovníkom odmietol byť u mamy dlhšie časové obdobie a nebol ochotný sa s ňou stykať viac ako je nevyhnutné. Maloletý W. je vo veku blízkom plnoletosti a podľa súdu je schopný prejavíť svoj názor na prostredie, v ktorom chce byť vychovávaný. V konaní nevyšlo najavo nič, čo by svedčilo o ovplyvnení maloletého v tomto jeho názore alebo o jeho zastrašení.

16. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že matka nepreukázala naliehavosť a nevyhnutnosť úpravy vzťahov účastníkov. Neodkladné opatrenie slúži na okamžité riešenie situácií, keď sú maloleté deti v ohrození a je potrebný okamžitý zásah súdu ešte pred právoplatným rozhodnutím vo veci samej. V tomto konaní nebolo zistené, že by sa maloletý W. ocitol v situácii, že by bol jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj ohrozený bez zásahu zo strany súdu. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danej veci preto nie je nevyhnutná dočasná úprava práv a povinností účastníkov neodkladným opatrením, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že maloletý dosiahne plnoletosť o 14 dní.

17. Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.